

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg . . . . . 100 Lei

Pe jumătate an . . . . . 50 Lei

Pe trei luni . . . . . 25 Lei

Credința biruinții!

Poporul nostru este chemat în curând să-și rostească încrederea, prin vot, față de conducătorii chemați să-și ia cărma țării în mână. Mulți farisei și oameni de nimica vor cutreera peste scurtă vreme satele pentru ca să întunece judecata oamenilor. Vor veni cu gura plină de făgăduieli cum au făcut-o și în trecut, cersind votul, dreptul cel mai de căpetenie al fiecăruia. Nimeni să nu le dea crezare, pentru că înșelatul a fost poporul în necurmăte rânduri, de acești urmași ai lui Iuda vânzătorul.

Partidul liberal, care secătuieste țara de patru ani încoace prin dări grele și legi samavolnice se cațără cu dinții de putere. Se pripește, să voteze legile rămase neisprăvite cu gândul să facă viitorului guvern cărmuirea cu neputință. Se aseamănă cu cămătarul, care își numără gologanii în ceasul morții scurmând toate ungherele căsii, să-și astâmpere setea de avuție. Tot gândul liberalilor s'a îndreptat într'acolo să pună mâna pe averi, în mod permis și nepermis, pentru că toată puterea lor se întemeiază numai pe bani.

Acuma, când liberalii sunt siliți să plece dela guvern, iată că își caută un urmaș, care să le fie pe plac și care să joace așa cum vor trage dâșii sforile. Păpușa lor ar fi să fie generalul Averescu. Un poznaș de pictor, l'a luat pe d. Averescu în chip, șezând pe un măgar, cu coada acestuia în mână — zice că duce cărma partidului — de vreme ce la căpăstru stă d. Brătianu, răzând, și conduce partidul averescan acolo unde vrea.

Poporul nostru îi urgiseste atât pe liberali, cât și pe averescani, pentru că deopotrivă s'au dăruit de neputințioși la guvern.

Trezit din mreaja făgăduielilor, astăzi poporul nostru își așteaptă scăparea dela partidul național. În vremuri grele, sub jugul ungu-resc, soarta neamului nostru a

fost condusă de bărbații mari ai partidului național. În vremile grele de acum tot dâșii vor scăpa țara de prăpastia ce ne amenință.

Delafrate.

O roire bună.

Să nu creadă cineva că aș fi dușman al roirei stupilor. Incepătorul cum își va putea spori stupii dacă n'are roi? Roi ne trebuiesc, căci fără ei nu putem stupări. Incepătorul trebuie să-și dea toată silința, ca să aibă roi. Nu sânt prietenul roitului măestrit. Roirea aceasta e un sfătoșag, care se răzbună și la stuparii cu pățanie mai îndelungată. Anul 1925 îl vor pomeni mulți stupari sfătoși, cari și-au nimicit stuparii înfloritoare prin roire măestrită.

În stupărit totul trebuie să fie natural. Greutatea cea mai mare în stupărit e zidirea fagurilor. Pentru ca albinele să zidească un chilogram ceară, trebuie să mistue dela 12—15 chilograme miere. Și cantitatea aceasta de miere trebuie să și-o aibă asigurată fie care roi deja din ziua întâia după roire. În stup pot să zidească fagurii numai albinele tinere, iar miere pot să adune numai celea mai bătrâne. Pentru ca fiecare roi să fie roi de viață, pe lângă faptul că e mare și a roit în an bun, trebuie să fie provăzut atât cu albine tinere, destoinice a prelucra ceara, cât și cu albine bătrâne în stare încă să adune miere depe câmp.

Adevărata roire bună e aceea, care se întâmplă înaintea culesului mare. Roiul acesta, dacă se află în condițiile mai sus pomenite, e roi succes. Acesta se va prevedea atât cu faguri cât și cu miere pentru un iernat cât de îndelungat. Roi care îi vom primi după culesul mare trebuie să-i ajutăm cu miere ori zahăr, căci numai așa își vor putea completa scheletul de faguri și provizia de iarnă. Toți roi aceștia sânt roi scumpi, căci au matce tinere și împărechete în timpul cel mai favorabil. Roi aceștia sânt un capital mare, iar că nu vor fructifica vina va fi a noastră că n'am știut tracta cu ei.

În orice stupărie avem unele coșnițe cari roesc mai de timpuriu ca altele. Coșnițele acestea sânt mare comoară în ori și ce stupărie. E bine ca coșnițele acestea cu aplicare mai timpurie spre roire să și-le însemne stuparul. În stupărit noi nu urmărim numai exploatarea muncii albinelor, ci și prăsierea și nobilitarea soiului albine-

lor, iar coșnițelor cari trădează superioritate față de celelalte, trebuie să le dăm o deosebită atențiune. Zicala „roiul din Mai plătește un car de mălai“ cuprinde de fapt un adevăr.

Cu roi din Mai avem să purcedem cu multă înghijire. Roi aceștia sânt singurii cari ne umplu coșnița cu faguri și miere. Toți aceștia trebuie să fie roi puternici și provăzuți cu albine îndestulitoare, atât bătrâne cât și tinere.

(va urma) Stuparul: Gavril.

Plată și Premândă.

Treceau o ceată de oameni îmbrăcați în cojoace mișoase, scurte și cu opinci cu gurguiul răscuit. Era îmbrăcată ca o armată de daci. Tăcuți, cu fețele supte de nevoi, priveau în toate părțile, căutând pe cineva. Erau oamenii aduși la munte din Maramureș de o societate forestieră oarecare.

Acum se întorceau amărîți acasă. Mai târziu le-am aflat năcazul. Veniți din Maramureș la tăiat de lemne, sus la munte, au primit plata în bani la început așa după cum s'au înțeles cu întreprinzătorul. După câteva zile însă plata se tot subția, rămânând numai premândă; brânză, în care, începând dela copita oaiei până la coarne, toate le puteai afla, afară de lapte; pâine, cu care puteai zvârli după câini, că nu se întorceau să o mănâce.

Cum s'ar putea îndrepta răul acesta, de-a feri pe frații noștri de despoieri și înșelări, de cari sufăr cași negrii din Africa?

Țăranii muntenii dela Hodac—Ibănești și alte comune merg vara la câmpie la seceră și săpat. Toamna se întorc cu vagoane de bucate. Câmpianul și-a dus lucrători dela munte și îi plătește după cum s'au înțeles, dacă nu mai bine, fiindcă aci la țaran e sădit simțul de-a nu neîndreptăți pe muncitori. De aceea ar fi bine, pentru curmarea răului amintit, ca pe încetul societățile de lucrarea lemnului să fie în mâni creștine, fie și țărani uniți în tovărășii. (s.)

Vorbe înțelepte.

„Iubirea în viața bărbatului e numai o scenă; pentru femeie însă e toată istoria vieții ei.“ Doamna Stael.

„Cea mai ușoară artă de a ruina un stat e aceea de a-i dărâma credințele religioase.“ Pascal.

„Prin esența sa omul superior nu cunoaște pisma.“ S. Mehedinți.

„Valul femeilor vor fi virtuțile lor.“ Sf. Vincențiu de Paula.

Cronica politică.

Externe. (Din țări străine).

Într'un număr trecut al foii noastre am amintit ceva despre pregătirile ce se fac pentru primirea Germaniei în Societatea Națiunilor. Și de fapt în actuala adunare a Societății Națiunilor a fost primită și Germania în această societate, care are ca scop de căpetenie asigurarea păcii Europei, pace așa de adânc tulburată prin războiul mondial.

După 7 ani de izolare, după sfârșit de 7 ani din partea Germaniei, ca să nu îngenunche în fața tratatelor de pace cu cari era foarte nemulțumită, înfră și ea în Societatea Națiunilor alături de foștii ei prieteni și dușmani în războiul mondial.

Știm că Germania, foarte nemulțumită cu granițele ce i s'au croit prin tratatele de pace, însuflețită de ideea de revanșă, a luptat necontenit în acești 7 ani pentru revizuirea tratatelor de pace.

Întrată acum și ea în Societatea Națiunilor, ar însemna, că ea renunță la vechile ei idei de revanșă, se mulțumește cu situația ce i s'a creat prin tratatele de pace și va lupta și munci și ea sincer, prin Societatea Națiunilor, pentru consolidarea (întărirea) păcii europene.

Franța și Polonia în special au teamă întemeiată că Germania o să-și continue și în Societatea Națiunilor vechea politică însuflețită de ideea revanșei, politică pe care până acum o făcuse în afară de Societatea Națiunilor. Franța, de altfel, s'a gândit la toate acestea de mai înainte și de aceea ceruse să se dea un loc permanent în Consiliul Societății Națiunilor și Poloniei, prietenă bună a Franței, dar cererea ei deocamdată a rămas fără rezultat.

Rămâne, așadar, să vedem dacă pacea Europei de fapt a câștigat ceva prin intrarea Germaniei în Societatea Națiunilor sau dimpotrivă a pierdut mult.

În Franța a avut loc, în timpul din urmă, o nouă schimbare de guvern. Căderea guvernului au atras-o chestiunile financiare pentru cari încă tot nu s'a putut găsi o deslegare potrivită. Cu formarea noului guvern a fost însărcinat tot dl Briand, fostul președinte al guvernului trecut.

Interne. (Din țară).

În viața politică internă a țării noastre este la ordinea zilei schimbarea guvernului liberal, care se ține de putere ca scaful de oale. Amăsurat Constituției (legea de bază a țării) guvernul trebuia să plece dela cărma țării la 11 Martie c. și tot atunci trebuia să se împrăstie și parlamentul, căci au trecut patru ani de când a fost ales, și Constituția spune, că mandatul parlamentului ține patru ani. Dar ce să

„Crema Fantasia“

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățiile feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Farmacia NEAGOS

Tg.-Mureș Telefon 130

Depozit pentru REGHIN și jur la Farmacia MERA

vezi, că tocmai liberalii, cari-au făcut Constituția, sunt cei dintâi cari o calcă în picioare și își bat joc de ea, cum știu ei să și bată joc de toate legile. Căci pentru ei legea e lege numai atunci când pot trage foloase pe seama partidului de pe urma aplicării legii. Acesta e un joc foarte primejdios, e sistemul politic moștenit de pe vremea când Turcii erau stăpâni peste țara românească, sistem pe care ar vrea să-l ducă mai departe și partidul averescan, care tare ar vrea să vie la putere după liberali, ca să desăvârșească nenorocirea adusă asupra țării de aceștia. Ar vrea, vai cum ar vrea, averescanii, să mai ajungă odată la putere pe ușa din dos pe unde au intrat și liberalii. Noi știm însă, că într-o țară cu regim parlamentar și constituțional guvernele și parlamentele trebuie să fie desemnate de voința poporului și nu să fie aduse la putere prin tot felul de nelegiuiri și învârteli scârboase. Țara nu va mai suferi să se treacă așa de ușor peste voința și răbdarea ei care a întrecut orice margini.

Ca să poți judeca mai bine, iubite cititor, ce oameni sunt averescanii aceștia, ascultă numai ce s'a întâmplat la București și apoi judecă dacă cineva mai poate da un ban bun pe vorba dlor Averescu și Goga și închipuești ce încredere mai poate avea țara și chiar streinătatea în oamenii noștri politici, cari se dedau la astfel de potlogării.

Știm bine cu toții, că partidul averescan era îngropat deabinele înainte de alegerile comunale și numai amintirea i-a mai rămas. Voind, însă, dnii Averescu și Goga să mai ajungă puțin la suprafață, au colindat cu sârut mâna pe la partidele din opoziție, rugându-le să le dea și averescanilor vreun locșar pe listele opoziției. Bine, au zis șefii opoziției, — vă dăm, dar trebuie să vă obligați a lupta și voi de aici încolo împotriva liberalilor, în fața cărora v-ați milogit până acum. Și domnii Averescu și Goga sau obligat bucuros numai că să ajungă și câte un om din partidul averescan pe listele opoziției.

A venit apoi vremea să se constituie consiliile comunale în București, și ascultă numai, cetățene, ce potlogărie au făcut averescanii cu acest prilej. Aleși câțiva pe listele opoziției, dându-și cuvântul de onoare că vor lupta împotriva liberalilor, la constituirea consiliilor comunale (averescanii), își trefelesc cuvântul de onoare, se fintuesc ei înșiși și la stâlpul infamiei prin aceea că la constituirea consiliilor ei votează pe liberali. Câtă nerușinare, câtă imoralitate, ce lipă de caracter, ce exemple triste în viața politică românească! Iar și-a bătut dl Brătianu joc de bătrânul general Averescu și acesă țărăș s'a umilit, ca niciodată până acuma, în fața dlui Brătianu și a țării întregi. Nici nu se pot pune pe hârtie cuvinte destul de aspre spre a descrie fapta mârșavă și rușinoasă a averescanilor. Și încă dl Flore mai bălbăie prin foaia dsale de venirea la cârma țării, a dlui Averescu alături de dl Oct. Goga unealta liberalilor, cari au aruncat țara și în special Ardealul în cea mai neagră mizerie. Acești oameni să mai ajungă la cârma țării noastre? Nu ne vine a crede.

Țara și-a arătat în nenumărate rânduri încrederea în partidul național, în oamenii integri ai acestui partid pe cari au încercat să-i trefească sâmbriașii liberalilor din Ardeal — averescanii. — Voința țării cere la cârma ei acest partid în unire cu partidul

țărănist, iar nu putregaiul averescan. Cu sisteme turcești nu se mai poate azi cârmui o țară și numai partidul național poate schimba sistemul de cârmuire, averescanii nefiind decât niște unelte ale liberalilor.

Deci, în mod natural, logic și legal numai partidul național sau opoziția unită poate forma viitorul guvern. Pregătiți-vă, deci, cetățeni, pentru alegeți alături de partidul național și scoateți din viața politică a țării ciuma averescană. iop.

Din Periș.

Ce pot obiceiurile bune.

Zilele trecute am fost în comuna amintită, așezată aproape de Mureș. Casele bine aranjate, în mijloc cu biserică, școală și locuințe mari pentru preoți și învățători arată, că maghiarii au dat mult pentru acestea. La marginea comunei sunt cam 30 familii românești, cari locuiesc în case dărăpănate, cum i-a apucat vremea.

Faptul ce m'a uimit, e, că acest mănunchiu de oameni au știut, prin țaria obiceiurilor bune, să și păstreze peste atâtea sute de ani, limba și credința.

Ca loc de închinare au o biserică veche făcută din bârne, nu se știe anul când. În 1835 a fost zugrăvită din nou, după cum se vede din inscripția de pe ușa femeilor, cu cheltuiala mai multor credincioși. Felul zugrăvirii icoanelor este mai vechi decât anul amintit; aduce mult cu cele de acum 300 ani făcute de meșterii zugravi din Nicula. Locul bisericii a fost cinstit de-o baronesă a cărei nu menu l'am aflat.

E uimitor faptul, că aci, la atâtea familii române, era cu mulți ani înainte școală românească, în care făcea buchea veche, după cum spun bătrânii, cantorul bisericii, zidită în apropiere peste vale.

În anii după unire, mulțumită oamenilor de lucru, s'a cumpărat o clădire, care mai înainte era locuință pentru personalul baronului Teleki. În aceasta se fece acum, de-un tinăr înflăcărat, știința românească, țaria viitorului neamului nostru.

Mai nou se dă luptă înversunată pentru mărirea școlii pentru care cele treizeci de familii sunt gata să aducă cele ai mari jertfe. (s.)

Știri mărunte.

Dela Administrație.

Rugăm cu toată stăruința pe iubii noștri abonați să binevoiască a ne trimite costul abonamentului, ca să putem și noi face față cheltuielilor mari împreunate cu scoaterea regulată a foii. Ceice vreau să ne ajute în munca noastră ne dau cel mai prețios ajutor plătindu-și abonamentul la foaie. Ceice nu pot plăti suta de lei deodată, o pot plăti în mai mult rate. Să și fie, deci, fiecare, de datorință să plătească abonamentul la „Sămănătorul“.

Mai amintim aici, că din foarte multe locuri ne sosesc plângeri că nu primesc regulat foaia. Înștiințăm pe toți, că noi trimitem de aici foaia regulat Joia, așa că cel mai târziu Duminică fiecare abonant poate avea foaia la mână. Rugăm să se reclame foia,

de cei cari n'o primesc, la primării și notariate și să ni se aducă la cunoștință orice întârzieri și ne-reguli. Administrația.

Rectificare. În nr. 9 al foii noastre s'a publicat rezultatul alegerii din Lueriu și s'a amintit că, deși lista partidului național a întrunit majoritatea de 81 voturi față de 80 voturi ale listei oficiale, dl preot Runcan, ca președinte al alegerii, n'a vroit să recunoască reușita listei part. național. În legătură cu această informație păr. Runcan ne roagă să publicăm, că la alegerea comunală din Luieri s'au exprimat în total 162 voturi, din cari 81 pentru lista part. național și 80 v. pentru lista oficială, iar un vot s'a anulat. Socoțind astfel și votul anulat între voturile exprimate lista part. național nu întrunise majoritatea prescrisă de lege și astfel dsa nici n'a putut declara ca aleasă lista part. național. În urmă raportului dsale s'a și ordonat nouă alegere și la noua alegere a fost aleasă de fapt lista partidului național. Facem convenita rectificare în senzul celor de mai sus.

Dl prof. Ion Lepădatu, deputat al partidului național, un specialist de seamă în chestiuni economice și financiare, a fost primit în conducerea Băncii Naționale din București ca reprezentant al Ardealului. Banca Națională este cea mai mare instituție de credit din țară și este investită cu privilegiul de-a pune bani în circulație. Prin dl prof. univ. și deputatul Ion Lepădatu Banca Națională primește la conducere o mare putere de muncă, un om foarte priceput în ale finanței și economiei și astfel legăm nădejdea că pe viitor Banca Națională a României își va întinde altfel aripile și peste Ardeal.

O nouă ispravă liberală. Săptămâna trecută s'a ales la București comitetul de conducere al Camerilor agricole pentru toată țara. Se știe prea bine, că în alegerile pentru camerele agricole opoziția a câștigat mai multe locuri decât liberalii și deci era de prevăzut, că și la alegerea Comitetului pentru întreaga țară va câștiga tot opoziția. Temându-se liberalii de câștigul opoziției au săvârșit o nouă înșelăciune. La alegere opoziția a primit 57 voturi, iar liberalii numai 48. Cu toate acestea liberalii s'au declarat aleși ei. Se'nțelege că în legătură cu această înșelăciune s'a produs un mare scandal, dar opoziția n'a mai putut ajuta cu nimic la schimbarea alegerii. De fapt trebuie să te scârbești când vezi atâta murdărie în politica românească.

Faptă bună. Doctorul Ioan Sârbu, fiul unei comune de lângă Blaj, a dăruit toată roada de cucurz depe moșia sa oamenilor săraci din mai multe comune din jurul comunei sale natale. Frumoasă faptă.

La „Librăria nouă“ din Reghin se vând de aici încoale excelentele reviste: „Gândirea“ din București și „Societatea de mână“ din Cluj. Le recomandăm intelectualilor din Reghin și jur, cari, după cât am observat, nu cam au pe la casele lor reviste românești. Prețul unui număr al „G.“ 25 Lei, iar al „S. d. m.“ 12 Lei. Prima apare lunar, iar a doua săptămânal.

Citiți și răspândiți „Sămănătorul“

De închiriat

local pentru atelier sau magazine în Piața Regele Ferdinand. Informații la administrația ziarului.

2-2

Ori ce mâncărime de piele, râte etc. dispăre în decurs de 3 zile întrebunțând alifia

„SCABIOSAN“
preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

Mera Reghin

Cele mai bune și eficiente
cizme și ghete se află la

Grigore
Moldovan
cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1

Cumpărați și vă convingeți.

INSERATE

se primesc și la Tipografia
„Librăria Nouă“
Reghinul-săsesc.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda și la postă.
Depozit și la farmacia

Mera Reghin

„SIRPINOL“-ul

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tuse, tuse convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozic. — Se află la

Farmacia lui
Victor Mera, Reghin

IMPORTANT! Pentru toți ceice

au necesitate de tipărituri, lucruri de compactorie, oferim onor. publică că orice cărți, broșuri, tabele, hârtie pentru scrisori, plicuri, invitări, necroloage, bilanșuri, facturi, bilete de cununie, cărți de vizite, alișe, foi de reclame, etc. execută cu prețurile cele mai eficiente

TIPOGRAFIA

„Librăriei nouă“, Reghin
Piața mare.